

YÖNETMELİK

Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:

65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ

TÜRK VATANDAŞLARI İLE ÖZÜRLÜ VE MUHTAÇ TÜRK

VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI

HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda belirtilen aylıklardan yararlanabileceklerin müracaat şekli, hak sahipliğinin tespiti, kontrolü ve ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 65 yaşını doldurmuş, kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kurumlarından her ne ad altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan bir mevzuat gereği bağlanmış herhangi devamlı bir gelire sahip bulunmayan ve 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olan Türk vatandaşlarını,

b) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girecek derecede özürlü olduklarını yetkili hastanelerden alacakları özürlü sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan 18 yaşını doldurmuş ve herhangi bir işe yerleştirilememiş olan özürlülerden; kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kurumlarından her ne ad altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan bir mevzuat gereği bağlanmış herhangi devamlı bir gelire sahip bulunmayan ve her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması itibarıyla 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olanları,

c) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamına girecek derecede özürlü olduklarını yetkili hastanelerden alacakları özürlü sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan ve 18 yaşını doldurmuş bulunan özürlülerden; kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kurumlarından her ne ad altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan bir mevzuat gereği bağlanmış herhangi devamlı bir gelire sahip bulunmayan ve her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması itibarıyla 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olanları,

ç) Sosyal güvenlik kurumlarından her ne ad altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya doğrudan

bir mevzuat gereği bağlanmış herhangi devamlı bir gelire sahip bulunmayan ve her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamının aylık ortalamasına göre 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan daha az geliri olduğu halde, kanunen bakmakla yükümlü olduğu ve fiilen bakımını gerçekleştirdiği 18 yaşını tamamlamamış özürlü yakını olanları,

d) Sosyal güvenlik kurumlarından yetim olarak aylık veya gelir almakta olan çocuklardan özürlü olanların aldıkları aylık veya gelir toplamı tutarları özürlülük oranlarına göre bu Yönetmelik kapsamında ödenecek olan aylık tutarından düşük olanları,

kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) ADNKS: Adrese dayalı nüfus kayıt sistemini,

b) Başvuru formu: Dilekçe, mal bildirim belgesi ve muhtaçlık durum belgesini birlikte içeren ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1 Yaşlı veya Özürlü Aylığı Talep Formu ile EK-2 Özürlü Yakını Aylığı Talep Formunu,

c) İl müdürlüğü: Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerini,

ç) Kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunmayan: 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 364 üncü maddesine göre tespit edilecek hiçbir yakını bulunmayan veya bu kapsamdaki bir veya birden fazla yakınından toplam olarak, 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen tutara eşit veya daha fazla tutarda nafaka almayan veya alması mümkün olmayanları,

d) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,

e) Mahalli maliye teşkilatı: Defterdarlıkları ve malmüdürlüklerini,

f) Nafaka yükümlüsü: 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 364 üncü maddesine göre tespit edilen yakınları,

g) Özürlü sağlık kurulu raporu: 3/7/2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2022 Sayılı Kanun Kapsamında Aylık Alan Özürlülere Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Hastanelerin Belirlenmesi ile Sağlık Raporlarının Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre alınan raporu,

ğ) Yetkili hastane: 2022 Sayılı Kanun Kapsamında Aylık Alan Özürlülere Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Hastanelerin Belirlenmesi ile Sağlık Raporlarının Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirtilen sağlık kuruluşlarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Muhtaçlık, Hak Sahipliğinin Tespiti, Özürlülüğün Belirlenmesi ve

Aylıktan Faydalanamama

Muhtaçlık

MADDE 5 – (1) 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının Devlet memurlarının aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpılmasından bulunacak tutardan daha az geliri olanlar 2022 sayılı Kanunun uygulanmasında muhtaç sayılır. 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamı, yılı merkezi yönetim bütçe kanununda farklı olarak tespit edilmesi halinde bütçe kanunundaki gösterge rakamı uygulanır.

(2) Muhtaçlığına karar verileceklerin;

a) Birinci fıkrada belirtilen muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde nafaka almaması,

b) Nafaka bağlanmamış olmakla birlikte, nafaka yükümlülerinin gelir durumu itibarıyla aile fertlerinin sayısı ile ikametgahlarındaki sosyal ve ekonomik durumları dikkate alınmak suretiyle yapılacak inceleme sonucunda, nafaka yükümlüsünün 2022 sayılı Kanuna göre aldığı aylık hariç olmak üzere, ilgiliye ayırabilecekleri yardım miktarının muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde olmaması,

c) Muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde ticari, zirai, serbest meslek kazancı, ücret, menkul ve gayrimenkul sermaye iradı, diğer kazanç, irat ve benzeri gelirin olmaması,

ç) Muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde tarımsal destek gelirin olmaması,

d) İlgili mevzuat çerçevesinde tedavi yardımları kapsamında yapılan yardımlar hariç olmak üzere, il veya ilçe sosyal hizmetler müdürlüklerinden, Vakıflar Genel Müdürlüğünden, il ve ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarından veya mahalli idarelerden ödenen muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde sürekli nakdi yardım almaması,

gerekir. Muhtaçlığın tespitinde yukarıda sayılan gelir ve yardım tutarlarının toplamı da dikkate alınır.

(3) Evli olanların aylık gelirlerinin hesabında, eşlerin 2022 sayılı Kanuna göre aldıkları aylıklar hariç olmak üzere, her türlü mal ve gelirlerinden Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre aile masraflarına iştirak edebileceği miktar ayrıca dikkate alınır.

(4) Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından ödenen bakım ücreti muhtaçlığın tespitinde bir gelir olarak dikkate alınmaz.

(5) Muhtaçlık, Ek-1 veya Ek-2 de yer alan ve durumuna uygun başvuru formu ile yapılan başvuru üzerine, aylık başvurusunda bulunanların, ADNKS'ye kayıtlı oldukları adreslerin bağlı bulunduğu il veya ilçe idare kurullarınca formun ilgili bölümünde sebepleri açıkça gösterilmek suretiyle belirlenir.

(6) İl veya ilçe idare kurullarınca, muhtaçlık kararı, başvuru tarihinden itibaren en geç 3 ay içerisinde verilir.

Hak sahipliğinin tespiti

MADDE 6 – (1) Aylık talebinde bulunanlar veya gerekli hallerde bunların veli ya da vasileri tarafından doldurulup imzalanan başvuru formları, aşağıdaki hususlar dikkate alınmak suretiyle il veya ilçe idare kurulları tarafından değerlendirilir ve hak sahibi olup olunmadığına karar verilir.

(2) Hak sahipliğinin belirlenmesinde;

a) Aylık başvurusunda bulunanların 2 nci maddede belirtilen niteliklere sahip olması,

b) Aylık başvurusunda bulunanların muhtaç olması,

c) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında olanlar açısından, bakım ilişkisinin fiilen gerçekleştiriliyor olması,

ç) 8 inci maddede belirtilen aylıktan faydalanamamaya ilişkin hususların mevcut olmaması,

koşulları birlikte dikkate alınır.

Özürlülüğün belirlenmesi

MADDE 7 – (1) Özürlülerin tüm vücut fonksiyon kaybı oranları, 2022 Sayılı Kanun Kapsamında Aylık Alan Özürlülere Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Hastanelerin Belirlenmesi ile Sağlık Raporlarının Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenir.

(2) 2022 sayılı Kanunun uygulanmasında;

a) Özürlü durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranı, % 40 ile % 69 arasında olanlar "özürlü",

b) Özürlü durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranı, % 70 ve üzerinde olanlar ise "başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede özürlü",

olarak kabul edilir.

Aylıktan faydalanamayacaklar

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri;

a) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında olanlar hariç olmak üzere, hangi ad altında olursa olsun sosyal güvenlik kurumlarından bir gelir veya aylık hakkından faydalananlar ile isteğe bağlı prim ödeyenler dahil olmak üzere başvuru tarihi itibarıyla sosyal güvenlik kurumlarına uzun vadeli sigorta kolları ya da genel sağlık sigortası kapsamında prim ödeyenler,

b) 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde nafaka bağlanmış veya bağlanması mümkün olanlar,

c) 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde mahkeme kararıyla veya bir mevzuat gereği bağlanmış devamlı bir geliri bulunanlar,

ç) 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununa göre malları ve gelirleri devredilerek bir sözleşmeyle gerçek veya tüzel kişilerce kendilerine bakılanlar,

d) Taşınır ve taşınmazlarından dolayı 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde geliri olanlar ile gelir sağlaması mümkün olanlar,

e) Herhangi bir şekilde 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde devamlı gelir sağlayan ya da sağlaması mümkün olanlar,

f) Kamu kurum ve kuruluşlarında işe ve ibateleri dahil olmak üzere sürekli bakımı yapılan veya yaptırılanlardan, mevzuatı gereği kendilerine 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen muhtaçlık sınırına eşit veya daha fazla gelir, harçlık, aylık ve benzeri adlarla düzenli olarak ödeme yapılanlar,

hakkında uygulanmaz ve bu kişiler bu Yönetmelikte belirtilen haklardan yararlandırılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Aylıklara İlişkin Usul ve Esaslar

Aylık hakkı

MADDE 9 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bentlerine göre aylık bağlanmış olması, aynı maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında fiilen bakımını üstleneceği özürlü yakını bulunması veya 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilenlerin vasisi olması nedeniyle ayrıca aylık bağlanmasına engel teşkil etmez.

Yetim aylığı veya gelir alanlara yapılacak fark ödemeleri

MADDE 10 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında aylık farkı almaya hak kazanacak şekilde özürlü olduğunu belgeleyen ve sosyal güvenlik kurumlarından yetim olarak aylık veya gelir almakta olan çocuklardan, aldıkları aylık ya da gelir toplamı tutarları özürlülük derecelerine göre bu Yönetmelik kapsamında ödenebilecek olan aylık tutarından düşük olanlara, bu Yönetmelikle belirlenen diğer şartlar aranmaksızın aradaki fark ödenir. Sosyal güvenlik kurumlarından birden fazla aylık veya gelir alanlara ise yalnızca tercih edecekleri bir aylık veya gelir için fark ödemesi yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen fark ödemesi, yetim aylığı veya geliri ile ilgili işlemleri yapan harcama biriminin bütçesinden yapılır. Ödemenin yapılabilmesi için ilgililerce, yetkili hastanelerden alınacak özürlü sağlık kurulu raporu ile birlikte, sosyal güvenlik kurumlarından gelir veya aylık alınan harcama birimine bizzat veya kanuni temsilcilerince başvuruda bulunulması gerekir.

Aylık bağlanması için gerekli belgeler

MADDE 11 – (1) Aylık bağlanması için gerekli belgeler aşağıda belirtilmiştir.

- a) İlgisine göre bu Yönetmeliğin EK-1 ve EK-2'sinde yer alan başvuru formu,
- b) Özürlü veya başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede özürlü olmaları nedeniyle aylık bağlanacaklar için özürlü sağlık kurulu raporu,
- c) Aylık talebinin vasi tarafından yapılması hallerinde mahkemeden alınmış vasilik kararı,
- ç) ADNKS'den alınacak yerleşim yeri ve diğer adres bildirim formu,
- d) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına girenler için Türkiye İş Kurumuna doğrudan kendilerinin veya yazılı talepleri üzerine kaymakamlıklar ya da mahalli maliye teşkilatları tarafından adlarına başvuru yapıldığına dair belge.

(2) Mahallî maliye teşkilatlarınca, aylık bağlanması için istenilen bu Yönetmeliğin ekindeki belgeler Kurum internet sayfasından temin edilir. Bu formlar için ilgililerden herhangi bir ücret talep edilemez. Yerleşim yeri ve diğer adres bildirim formu ilgililerden talep edilmez, ilgili Kurumca temin edilir. Başvuru formunda yer alan aylık istek dilekçesi ile mal bildirim belgesi aylık talebinde bulunanın kendisi veya gerekli hallerde kanuni temsilcileri tarafından doldurulup imzalanır.

(3) Aylık bağlanması için gerekli belgelerden Kuruma, mahalli maliye teşkilatları tarafından sadece birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen belgeler gönderilir. Diğer belgeler mahalli maliye teşkilatlarında muhafaza edilir. Muhtaç olmadığına karar verilenler ile vücut fonksiyon kaybı oranı % 40'ın altında olanların belgeleri Kuruma gönderilmez. Bu durumda başvuru sahiplerine mahalli maliye teşkilatlarınca gerekçesi de belirtilmek suretiyle yazılı olarak bilgi verilir.

(4) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen özürlü sağlık kurulu raporlarının aslı, ilgili hastane

başhekimliği tarafından mühürle onaylanmış örneği veya Kurumca kabul edilmiş elektronik ortamda temin edilen örnekleri kabul edilir. Ayrıca, özürlü sağlık kurulu raporunun aslının getirilmesi halinde, belgenin fotokopisi, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra mahalli maliye teşkilatlarında birim amiri, Kurumda ise görevlendirilecek personel tarafından isim ve unvan yazılmak suretiyle tasdik edilerek kabul edilir.

Aylık başlangıç tarihleri

MADDE 12 – (1) Aylık başlangıç tarihi;

a) Aylık bağlanmasına karar verilenlere ödenecek aylığın başlangıcı, ilgililerin başvuru formlarının mahalli maliye teşkilatında veya il müdürlüklerinde kayda geçirildiği tarihi,

b) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamına girenler için Kuruma başvurularının kayda geçtiği tarihi,

izleyen aybaşıdır.

Aylıkların artırılması veya azaltılması

MADDE – 13 (1) Özürlü sağlık kurulu raporunda belirtilen özürlülük oranına bağlı olarak aylık tutarında değişiklik yapılması gerekenlerin aylıkları;

a) Özürlülük oranının artması halinde, özürlü sağlık kurulu raporunun Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren artırılır.

b) Özürlülük oranının azalması halinde, özürlü sağlık kurulu rapor tarihini takip eden dönem başından itibaren azaltılır.

(2) 65 yaşın doldurulmasından önce özürlü olmaları nedeniyle bağlanmış olan aylıkların aynı şekilde ödenmesine devam olunur. 2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanmış ya da aylık hakkını haiz olanlardan başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede özürlü olduklarını yetkili hastanelerden alacakları özürlü sağlık kurulu raporu ile belgeleyenlere, 2022 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre aylık bağlanır.

Aylıkların ödenmesi

MADDE – 14 (1) Aylıkların ödeme gün ve dönemleri Kurum tarafından belirlenir. Belirlenen gün ve dönemlerde ödemeler; hak sahiplerinin kendilerine veya durumlarına göre vekillerine, vasilerine, kayyumlarına veya velilerine peşin olarak yapılır.

(2) Aylığa hak kazanma başlangıç tarihi ile ilk aylık ödemesinin yapıldığı ödeme döneminin ilişkin olduğu aya kadar olan haklar için ise defaten ödeme yapılır.

Aylıkların veya aylık farklarının kesilmesi

MADDE –15 (1) Bağlanan aylıklar veya aylık farkları, aylık sahibinin veya 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen özürlünün;

a) Ölümü,

b) Feragatı,

c) Türk vatandaşlığından çıkarılması, Türk vatandaşlığını muhafaza edenler hariç yabancı memleket uyruğuna girmesi,

- ç) Muhtaçlığının kalkması,
- d) Özürlülük oranının % 40'ın altına düşmesi,
- e) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen özürlünün 18 yaşını tamamlaması,
- f) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında olanlar açısından, bakım ilişkisinin fiilen gerçekleşmediğinin belirlenmesi,
- g) Sosyal güvenlik kurumlarından 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında ödenmekte olan yetim aylığı veya gelirinin kesilmesi,
- ğ) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bendi kapsamında aylık bağlanmış ise bir işte çalışmaya başlaması veya sosyal güvenlik kurumlarına uzun vadeli sigorta kolları ya da genel sağlık sigortası kapsamında prim ödemesi,
- h) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlanmış olanların kısa veya uzun vadeli sigorta kollarının herhangi birinden prim ödemesi,
- ı) Aylığın 2 yıl boyunca aralıksız olarak alınmaması,
- i) 8 inci maddede belirtilen aylıktan faydalanamamaya ilişkin hususların mevcut olduğunun tespit edilmesi,

hallerinde, bu durumların meydana geldiği tarihi takip eden ilk ödeme döneminden itibaren kesilir.

(2) Birinci fıkranın (ğ) bendi uyarınca aylığı kesilmesi gerekenlerden, isteğe bağlı prim ödeyenler hariç olmak üzere, uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışması bulunmakla birlikte bu çalışma süresi bir takvim yılı içerisinde toplam süre olarak bir ödeme dönemini aşmayanlar hakkında aylık kesme işlemi uygulanmaz.

(3) Birinci fıkranın (ı) bendi kapsamına girenlerin aylık kesme işlemleri aylığın alınmadığı ilk dönem başından itibaren uygulanır.

Aylığı kesilenlerin yeniden başvuruları

MADDE 16 – (1) Aylık almakta iken, 15 inci madde gereğince aylığı kesilenlerin aylık talebinde bulunmaları halinde, 11 inci maddede belirtilen belgeler yeniden istenilir.

(2) 15 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (ç), (f), (ğ), (ı), (i) bentlerine göre aylığı kesilenlerden, özürlü sağlık kurulu raporu geçerlilik süresi “sürekli” olanların, aylıklarının kesildiği tarihten itibaren 5 yıl içerisinde yeniden aylık talebinde bulunmaları halinde özürlü sağlık kurulu raporu istenilmez.

(3) Özürlünün 18 yaşını doldurması nedeniyle 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında bağlanan aylığın kesilmesi ve özürlünün aylık talebinde bulunması halinde, 11 inci maddede belirtilen belgeler yeniden istenir. Ancak 15 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca aylığı kesilenlerden daha önce özürlü sağlık kurulu raporunda özürlünün sürekli olduğuna karar verilmiş olanların yeniden başvurması durumunda kendilerinden tekrar özürlü sağlık kurulu raporu istenilmez.

Zamanaşımı

MADDE 17 – (1) Aylık talebinde bulunanlardan, başvuru tarihinden itibaren beş yıllık dönem içerisinde, kendilerinden kaynaklanan nedenlerle, talepleri sonuçlandırılmayanların dosyaları işlemden kaldırılır. Bu kişilerden tekrar başvuruda bulunanların talepleri yeni başvuru olarak değerlendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Fazla veya Yersiz Ödenmiş Aylık veya Farkların Geri Alınması

ve Ceza Kovuşturması

Yersiz ödenen aylık veya aylık farklarının geri alınması

MADDE 18 – (1) Aylık veya aylık farkı hakkını kaybedenlere, aylıklarının kesilmesini gerektiren tarihten sonraki dönemler için yapılan ödemeler, Kurumun bildirimi üzerine mahalli maliye teşkilatı tarafından ilgililerden tahsil edilir.

Fazla ödenmiş aylık veya aylık farklarının geri alınması

MADDE 19 – (1) Aylık alanlara, her ne suretle olursa olsun istihkaklarından fazla ödenen aylık ya da aylık farkı tutarları Kurum tarafından daha sonra ödenecek aylıklardan tahsil edilir.

Ceza kovuşturması

MADDE 20 – (1) Aylığa hak kazanmak üzere kişilerin beyanı üzerine düzenlenen belgelerin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde, Kurumun bildirimi üzerine mahalli maliye teşkilatı tarafından, ödenmiş olan aylıklar veya aylık farkları için % 50 fazlası ile borç tahakkuk ettirilir.

(2) Gerçeğe uygun olmayan belgeleri düzenleyen ve kullananlar hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılması için ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya Kurum tarafından Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu belgeleri düzenleyenlerin kamu görevlisi olması durumunda, haklarında ayrıca idari soruşturma açılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilgi Paylaşımı ve Bildirim Yükümlülüğü

Bilgi paylaşımı

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında aylık bağlanmış kişilere ait bilgiler Kurum tarafından oluşturulacak ortak veri tabanına kaydedilir. Kurum, özörlülere ait bilgileri, ulusal özörlüler veri tabanında yer alması amacıyla Sağlık Bakanlığı ve Özörlüler İdaresi Başkanlığı ile paylaşır.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 22 – (1) Aylık almakta olanlar veya aylık sahiplerinin eş, anne, baba, vasi, kayyum, veli veya vekilleri, aylıkların kesilmesini gerektiren durumları üç ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Bu yükümlülüğe uymayarak yersiz aylık tahsilinde bulunanlara ödenmiş olan aylıklar veya aylık farkları için kanuni faizi ile birlikte borç tahakkuk ettirilir. Bu işlemler Kurumun bildirimi üzerine mahalli maliye teşkilatı tarafından yerine getirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Muhtaçlığın ve bakım ilişkisinin kontrolü

MADDE 23 – (1) Maliye Bakanlığı ve Kurum, gerektiğinde il veya ilçe idare kurullarının kararları

dışında, ilgililerin gelir, yaşam düzeyi ve varlıkları, bakım ilişkisinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hakkında, belirleyeceği yöntemlerle inceleme yapmaya veya kamu kurum ve kuruluşları aracılığı ile yaptırmaya, resmi ve özel idari müessese ve ortaklarından ve şahıslardan bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

(2) İnceleme neticesinde muhtaç olmadıkları anlaşılanlara aylık bağlanmaz ve varsa bağlanmış aylık ödemesi durdurulur. Bunların muhtaçlık durumu yeniden incelenmek üzere ilgili il veya ilçe idare kuruluna bildirilir.

(3) Yeniden yapılan inceleme sonucunda il veya ilçe idare kurulunca verilen karar Kuruma gönderilir. Kurum bu karara göre işlem yapar. Bu konuyla ilgili yükümlülük il veya ilçe idare kurullarına aittir.

(4) Aylık bağlama işleminden sonra yapılacak incelemeler sonucunda, aylık bağlama kararını etkileyecek durumların tespit edilmesi halinde, tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için durum aylık bağlanana ve ilgili idareye tebliğ edilir. Eksikliklerin giderilmemesi halinde tebligat tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona erdiği tarihin içinde bulunduğu ödeme döneminin sonunda aylık kesme veya düzeltme işlemi yapılır ve fazla ödenen tutarlar geri alınır.

(5) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi gereğince kendilerine aylık ödenenler, fiilen bakım ilişkisinin sürdürüldüğünün ve aylığın özürlü çocuğun bakımında kullanıldığının tespiti amacıyla gerekli görülen hallerde kontrole tabi tutulur. Kontrol görevi, il veya ilçelerde mülki amirlerin görevlendireceği kurum eliyle yerine getirilir. Fiilen bakım ilişkisinin sürdürülmediği veya gerekli koşulları taşımaya devam etmediği anlaşılanlar için il veya ilçe idare kurulunca alınacak yeni karar Kuruma gönderilir.

Muayene ve tedavi

MADDE 24 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bendlerine göre aylık veya aylık farkı ödenenler hariç, kendilerine aylık bağlananlar ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamındaki 18 yaşından küçük özürliülerin sağlık giderleri, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında karşılanır.

Bilgi ve belgelerin kayıt, takip ve kontrolü

MADDE 25 – (1) İl ve ilçe idare kurulları veya il müdürlükleri bu Yönetmelik gereğince ödenen aylıklarla ilgili bilgi ve belgeleri düzenli olarak tutmak, Maliye Bakanlığı veya Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri zamanında göndermek ve aylık ödemelerine ilişkin verileri Kurum tarafından oluşturulacak ortak veri tabanına işlemekle yükümlüdür.

Vergi Muafiyeti

MADDE 26 – (1) Aylıkların bağlanmasında ve ödenmesinde kullanılan bütün belgeler, her türlü vergi ve resimden muaftır.

Muhtaçlık kararlarının yeniden değerlendirilmesi

MADDE 27 – (1) İl ve ilçe idare kurulları, verdikleri muhtaçlık kararlarını 5 yılda bir bu Yönetmelikte belirtilen hükümler çerçevesinde, il müdürlüklerinde çalışan personel eliyle yeniden değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda muhtaçlığı kalkanlar hakkında il ve ilçe idare kurullarınca karar alınarak durum hak sahibine ve Kuruma bildirilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 28 – (1) 20/6/2006 tarihli ve 26204 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları İle Özürli ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

İş ve işlemlerin devri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2022 sayılı Kanun kapsamında yapılan aylık başvurularının kabulü Kurumun teşkilatlanmasının tamamlanması ve bu durumun Kurum tarafından maliye teşkilatına bildirilmesinden sonra ilgili il müdürlükleri tarafından yerine getirilir.

(2) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yer alanlar hariç olmak üzere bu Yönetmelikte belirtilen aylık bağlama işlemleri Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir. Kurum bu işlemleri kısmen ya da tamamen il müdürlükleri eliyle yerine getirebilir. Kurum uygulama birliğini temin etmeye yönelik, bu Yönetmelikte belirtilen hususlara aykırı olmamak üzere, alt düzeyde düzenlemeler yapabilir. Yapılan bu düzenlemelerin bir örneği on gün içinde Maliye Bakanlığına gönderilir.

Aylığın kesilmesi durumunda yürürlük tarihi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 20/6/2006 tarihli ve 26204 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları İle Özürlü ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelik hükümlerinde yer almayıp, bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine göre ilk defa yapılacak aylık kesme işlemi bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ödeme döneminde uygulanır.

Yeniden değerlendirme

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce aylığı bağlanmış olup, halen aylık alanların muhtaçlık durumlarının ve bakım ilişkisinin devam edip etmediği, 31/12/2014 tarihine kadar il ve ilçe idare kurullarınca, bu Yönetmelikte belirtilen hususlar çerçevesinde yeniden değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda muhtaçlığı kalkanlar hakkında il ve ilçe idare kurullarınca karar alınarak durum hak sahibine ve Kuruma bildirilir.

Muayene ve tedavide geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 24 üncü madde uyarınca sağlanacak muayene ve tedavi işlemlerine ilişkin olarak, 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında sağlık yardımı yapılan kişilerin Kurum tarafından devralınacağı tarihe kadar haklarında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendi hükümleri uygulanmaz. Bu süre içerisinde haklarında 3816 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanmaya devam edilir.

Ortak veri tabanı

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik gereği oluşturulması gereken ortak veri tabanı, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl içerisinde oluşturulur.

Yürürlük

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 27 nci maddesi 2015 yılında,
- b) Diğer maddeleri ise 1/12/2010 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı müştereken yürütür.

EK-1

YAŞLI VEYA ÖZÜRLÜ AYLIĞI TALEP FORMU

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

(Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü)

Aşağıdaki beyanlarım esas alınarak 01/07/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanuna göre tarafıma aylık bağlanmasını, Kurumunuzun gerek görmesi halinde kontrol muayene talebini üç ay içerisinde yerine getireceğimi taahhüt eder, aylıklarımın gönderilmesini arz ederim.

ADRES:

Adı, Soyadı

İmzası

POSTA KODU:

VARSA SOS. GÜV.KURUMU NUMARASI:

Muhasebe Birimi Evrak Kayıt Defteri		Muhasebe Birimindeki Yetkilinin	
Tarih	Numara	Adı, Soyadı:	
		Mühür, İmza:	

KİMLİK BİLGİLERİ

TC KİMLİK NUMARASI		ADI	
BABA ADI		SOYADI	
DOĞUM TARİHİ		DOĞUM YERİ	

MAL BİLDİRİM

BELGESİ

BİLGİLER	KENDİSİ	BİLGİLER	KENDİSİ	BİLGİLER	KENDİSİ
----------	---------	----------	---------	----------	---------

Varsa aylık aldığınız kurum, aylık miktarı		Gelir ve kazancınızın çeşidi aylık ortalama tutarı		Para veya kıymetli eşya çeşidi ve değerleri	
Aldığınız nafaka veya yardım miktarı		Taşınmaz malınız veya taşıtınız varsa çeşidi ve değerleri		Başvuru sahibinin İmzası	
MUHTAÇLIK BELGESİ					
İl veya İlçe İdare Kurulu Başkanı Adı ve Soyadı: (İmza Tarih Mühür)	Üye Adı Soyadı: İmza:	Üye Adı Soyadı: İmza:	Üye Adı Soyadı: İmza:		
	Üye Adı Soyadı: İmza:	Üye Adı Soyadı: İmza:	Üye Adı Soyadı: İmza:		
İL:	İLÇE:	KARAR TARİHİ:	KARAR NO:		

EK-2
ÖZÜRLÜ YAKINI AYLIĞI TALEP FORMU
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
(Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü)

Aşağıdaki beyanların esas alınarak, kanunen bakmakla yükümlü olduğum ve fiilen bakımını gerçekleştirdiğim 18 yaşını tamamlamamış (özürlünün adı soyadı).....dolayı tarafıma 01/07/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmasını, özürlüye fiilen bakımı sürdürmediğim takdirde bağlanacak aylığın kesilmesini kabul edeceğimi ve Kurumunuzun gerek görmesi halinde özürlü yakınımın istenilecek kontrol muayene talebini üç ay içerisinde yerine getireceğimi taahhüt eder, aylıklarımın gönderilmesini arz ederim.

ADRES:

Adı, Soyadı

İmzası

POSTA KODU:

VARSA SOS. GÜV.KURUMU NUMARASI:

Muhasebe Birimi Evrak Kayıt Defteri		Muhasebe Birimindeki Yetkilinin Adı, Soyadı: Mühür, İmza:
Tarih	Numara	

KİMLİK BİLGİLERİ

TC KİMLİK NUMARASI		ADI	
BABA ADI		SOYADI	
DOĞUM TARİHİ		DOĞUM YERİ	

MAL BİLDİRİM

BELGESİ					
BİLGİLER	KENDİSİ	BİLGİLER	KENDİSİ	BİLGİLER	KENDİSİ
Varsa aylık aldığınız kurum, aylık miktarı		Gelir ve kazancınızın çeşidi aylık ortalama tutarı		Para veya kıymetli eşya çeşidi ve değerleri	
Aldığınız nafaka veya yardım miktarı		Taşınmaz malınız veya taşıtınız varsa çeşidi ve değerleri		Başvuru sahibinin İmzası	

MUHTAÇLIK BELGESİ

İl veya İlçe İdare Kurulu Başkanı	Üye	Üye	Üye
Adı ve Soyadı:	Adı Soyadı:	Adı Soyadı:	Adı Soyadı:
(İmza Tarih Mühür)	İmza:	İmza:	İmza:
	Üye	Üye	Üye
	Adı Soyadı:	Adı Soyadı:	Adı Soyadı:
	İmza:	İmza:	İmza:
İL:	İLÇE:	KARAR TARİHİ:	KARAR NO: